

Ecologische beoordeling

Twee bouwterreinen in Wytgaard

Voorgenomen plannen

De plangebieden liggen beide direct aansluitend op de bebouwde kom van het dorp. Het ene betreft een productiegrasland doorsneden met sloten, ten noorden van van het dorp. De andere locatie is het sportveld van het dorp, een speelveld omzoomd door bomen, ten zuiden van de kern.

Een van de plangebieden zal na een proces van afweging worden bebouwd. Hierbij zullen sloten gedempt en nieuwe worden gegraven op de noordelijke locatie. Op de sportveldlocatie zullen bomen moeten worden gekapt.

Gebiedsbescherming

Speciale Beschermingszones (SBZ's) zijn aangewezen wegens het voorkomen van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitattypen. Overheden dienen

Het plangebied maakt geen deel uit van een Speciale Beschermingszone (SBZ) in het kader van de Natuurbeschermingswet (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Het meest dichtbij gelegen Natura-2000-gebied is 'De Alde Feanen', dat op ongeveer 6 km. ten oosten van het dorp ligt. Gezien de relatief grote afstand en het karakter van het tussenliggende gebied, is het onwaarschijnlijk dat de beoogde plannen een effect op de SBZ hebben.

Aangezien er geen sprake is van negatieve effecten is er vanuit de Natuurbeschermingswet geen bezwaar tegen de plannen.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is onderdeel van het rijksbeleid voor een netwerk van natuurgebieden door Nederland. De Ecologische Hoofdstructuur omvat kerngebieden (natuurreservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones.

De plangebieden behoren niet tot de EHS. Het dichtstbij gelegen kerngebied van de EHS is de Hempensmeerpolder, dat op ongeveer 4 km. ten noordoosten van Wytgaard ligt. Ongeveer 1,5 km. ten oosten van het dorp ligt de Tjaarderpolder, een natuurgebied dat in beheer is bij Staatsbosbeheer. Gezien de relatief grote afstand en het karakter van het tussenliggende gebied, is het onwaarschijnlijk dat de beoogde plannen een effect op de EHS hebben.

De plangebieden behoren niet tot een foerageergebied voor ganzen en kennen ook op een andere wijze geen status als natuurgebied.

Aangezien er geen sprake is van negatieve effecten is er vanuit het Rijks- en Provinciale natuurbeschermingsbeleid geen bezwaar tegen de plannen.

Soortbescherming

In de rapportage van de ecologische beoordeling van een woningbouwlocatie aan de Pundyk in Wytgaard staan aangaande de soortbescherming een aantal gegevens die ook van toepassing kunnen worden geacht op de onderhavige potentiële bouwlocaties. Deze gegevens vullen grotendeels de informatieleemtes die werden geconstateerd door raadpleging van de Ecologische Basiskaart Leeuwarden.

- Vegetatie en plantensoorten

Het noordelijke plangebied bestaat voor het grootste deel uit soortenarm productiegrasland met Engels Raaigras en Ruw Beemdgras. De oevers van de sloten zijn wat kruidenrijker. De water- en oevervegetatie in en langs de sloten is slecht tot matig ontwikkeld.

Om het sportveld bevindt zich een windsingel, gevormd door een soortenarm struweel en bomen van een volwassen omvang.

De Ecologische basiskaart, waar alle tot 2004 bekende inventarisaties m.b.t. natuurwaarden zijn samengebracht, geeft aan dat het niet uitgesloten is dat de Zwanenbloem in de plangebieden voorkomt. Deze soort valt in de categorie van licht beschermde soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van ontheffing geldt. Met betrekking tot vegetatie en plantensoorten is er daarom geen conflict met de Flora- en faunawet.

- Libellen en dagvlinders

Er zijn in de gemeente Leeuwarden, uitgaande van de Ecologische Basiskaart geen wettelijk beschermde libellensoorten aangetroffen, met uitzondering van de Groene Glazenmaker. Deze soort is gebonden aan uitgestrekte velden Krabbenscheer. Omdat in beide plangebieden geen Krabbenscheer voorkomt, is het onwaarschijnlijk dat de Groene Glazenmaker hier voorkomt. Voor dagvlinders zal door de plannen habitatverlies optreden. Omdat het hier om zeer algemene soorten gaat, zal het duurzaam voortbestaan van de soorten niet in gevaar komen.

- Vissen

Er is op basis van de Ecologische Basiskaart geen informatie m.b.t. de vissen in de beide plangebieden. Voor het nabijgelegen gebied Pundyk is in 2006 onderzoek gedaan naar aanwezige vissen. Alleen algemene vissoorten zonder beschermde status werden toen gevangen.

Gezien de vergelijkbare situaties in beide plangebieden met die aan de Pundyk, zal er m.b.t. vissen geen conflict zijn met de Flora- en faunawet.

- Amfibieën en reptielen.

Informatie van de Ecologische Basiskaart geeft aan dat in de omgeving van Wytgaard algemene soorten amfibieën voorkomen, zoals de Meerkikker, Bruine Kikker, Gewone Pad en Kleine Watersalamander. Door het ontbreken van geschikt habitat zijn de plangebieden niet geschikt voor streng beschermde soorten zoals de Heikikker.

De genoemde algemene soorten zijn wettelijk beschermd volgens de Flora- en faunawet.

Omdat ze behoren tot de eerste beschermingscategorie, hoeft er bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing te worden aangevraagd. Dit betekent niet dat er zomaar sloten kunnen worden gedempt. Vanuit de zorgplicht dienen de sloten namelijk amfibievriendelijk (en ook visvriendelijk) te worden gedempt. Het dempen dient daarom plaats te vinden in september en oktober. Vanaf één uiteinde van de sloot wordt naar het andere uiteinde toegewerkt, om amfibieën en vissen de kans te geven de sloot te verlaten

Reptielen worden niet verwacht in de plangebieden.

- Vogels

In de plangebieden komen vanwege de aansluiting op de dorpskom, algemene vogelsoorten van tuinen en parken voor. Met name vanwege de begroeiing rond het sportveld zijn daar echter ook minder algemene soorten te verwachten die de bosschages als nestelplaats kunnen gebruiken.

Door het ontbreken van brede vaarten, is het gebied niet geschikt voor watervogels. Door de kleinschaligheid van het landschap en de ligging direct tegen de dorpskom, is het gebied ongeschikt voor kritische soorten weidevogels zoals Grutto en Tureluur. Wellicht dat het noordelijke plangebied af en toe gebruikt wordt door minder kritische soorten, zoals de Scholekster.

Voor broedvogels geldt dat, mits buiten het broedseizoen wordt gestart met de werkzaamheden, er geen conflicten met de Flora- en faunawet optreden. Het broedseizoen voor de meeste vogels loopt van 15 maart tot 15 juli.

- Vleermuizen

In en rond Wytgaard komen 5 soorten vleermuizen voor: Gewone Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Gewone Dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze soorten vallen onder de zwaarste beschermingscategorie. De Flora- en faunawet beschermt tevens de zomer- en winterkolonies tegen verstoring en aantasting. Ook belangrijke foerageerroutes moeten gespaard worden.

De plangebieden lenen zich in beginsel als foerageergebied voor de Gewone Dwergvleermuis en de Laatvlieger. De Gewone Baardvleermuis profiteert mogelijk van de aanwezigheid van de singels om het sportveld. Het is onwaarschijnlijk dat het gebied een belangrijke functie heeft voor de Meervleermuis en de Watervleermuis door het ontbreken van brede watergangen.

Door het verwijderen van de begroeiing in het geval van het plangebied van het sportveld, zal een deel van het foerageergebied van de vleermuizen verdwijnen/veranderen.

Omdat er voldoende alternatieve foerageerplaatsen voorhanden zijn en het gebied na inrichting weer geschikt wordt voor vleermuizen, zal het duurzaam voortbestaan van de soorten niet in gevaar komen.

- Overige zoogdieren

De zoogdieren die in en nabij de plangebieden kunnen voorkomen vallen in het regime van de licht beschermde soorten. Voor deze soorten geldt automatisch vrijstelling bij ruimtelijke ordening. Met betrekking tot de algemene zoogdieren treden er daarom geen conflicten op met de Flora- en faunawet.

Conclusies

- Broedseizoen

De plannen stuiten niet op bezwaren in het kader van de ecologische wet- en regelgeving, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

De Vogelrichtlijn vereist dat kritieke bouwwerkzaamheden, zoals het weghalen van bomen en struiken, het afgraven van grond en het bouwrijp maken van een plangebied, buiten het broedseizoen, dus niet tussen 15 maart en 15 juli, worden uitgevoerd. Zo wordt geen schade aan broedende vogels en hun nesten toegebracht en is de kans klein dat daar broedvogels gaan nestelen. Daarbij is het van belang om de werkzaamheden zo uit te voeren dat geen nieuwe broedgelegenheid wordt gecreëerd. Dat kan bijvoorbeeld door zandwallen af te dekken, zodat Oeverwaluwen er niet in kunnen nestelen. Wanneer vogels tijdens de werkzaamheden alsnog in het plangebied gaan broeden, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd.

- Zorgplicht

Vanuit de zorgplicht dienen sloten amfibievriendelijk en visvriendelijk te worden gedempt. Het dempen dient daarom plaats te vinden in september en oktober. Vanaf één uiteinde van de sloot wordt naar het andere uiteinde toegewerkt, om amfibieën en vissen de kans te geven de sloot te verlaten.

Bij een afgesloten water kunnen vissen het beste worden weggevisd en in een ander water worden uitgezet. Voor amfibieën geldt in een dergelijk geval dat men de sloot het beste kan

droogpompen en twee of drie dagen met rust laten. De aanwezige amfibieën zoeken dan een ander onderkomen, waarna de werkzaamheden zonder problemen kunnen worden uitgevoerd.

Literatuur

Ecologische Basiskaart Leeuwarden mei 2004

Ecologische beoordeling woningbouwlocatie aan de Pundyk te Wytgaard. 2006